

Як «сумувати» закупівлі за кодом ДК під час воєнного стану

Діяльність закупівельної спільноти від початку війни зазнала суттєвих змін. На кінець квітня 2022 року в закупівельників виникає багато запитань, зокрема щодо визначення замовником предмета закупівлі із застосуванням показників цифр основного словника національного класифікатора України [ДК 021:2015](#) «Єдиний закупівельний словник» під час воєнного стану. «Сумувати» закупівлі за кодом ДК під час війни або ні? Читайте далі.

Як відомо, [Наказом № 708](#) від 15.04.2020 затверджено Порядок визначення предмета закупівлі (далі — Порядок визначення), який встановлює правила визначення замовником предмета закупівлі із застосуванням показників цифр основного словника національного класифікатора України [ДК 021:2015](#) «Єдиний закупівельний словник», а також особливості визначення предмета закупівлі для окремих товарів, робіт і послуг.

У разі якщо замовник під час воєнного стану вирішив здійснювати закупівлі відповідно до Закону «Про публічні закупівлі» (далі — Закон), який на сьогодні є чиним, то питань начебто немає — замовник «сумує» за кодом ДК закупівлі, керуючись нормами Закону. Про особливості визначення предмета закупівлі відповідно до Закону читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](#) у статтях [«Усе, що потрібно знати про визначення предмета закупівлі: частина перша»](#) та [«Усе, що потрібно знати про визначення предмета закупівлі: частина друга»](#).

Для визначення коду ДК 021:2015 Єдиного закупівельного словника рекомендуємо користуватися спеціально розробленим інструментом на порталі [RADNUK.COM.UA](#) — [«Пошук ДК»](#).

Водночас проведення процедур закупівель згідно з Законом під час воєнного стану має ряд складнощів та неузгодженостей, тому більшість замовників для ефективного постачання товарів, робіт та послуг без затримок користуються [постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 169](#) «Про деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану» (далі — [Постанова № 169](#)). Якщо замовник проводить закупівлі згідно з Постановою № 169, то він має можливість чинити двома способами.

Спосіб 1. Замовник не «сумує» закупівлі за кодом ДК, посилаючись на роз'яснення та консультації Мінекономіки

Замовник виходить з того, що він не міг передбачити початок війни, так само як і не може заздалегідь об'єктивно передбачити виникнення нової чи додаткової потреби в товарах, роботах чи послугах під час воєнного стану.

При цьому Мінекономіки в листі [№ 3304-04/16796-06 від 22.04.2022](#) зокрема, зауважило:

... з огляду на положення постанови № 169, вартість закупівлі визначається в момент її здійснення, виходячи з наявної поточної потреби. Предмет закупівлі визначається замовником відповідно до порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Мінекономіки від 15.04.2020 № 708. Так, предмет закупівлі, визначений для потреб воєнного стану згідно з постановою № 169, виступатиме новим предметом окремого договору про закупівлю і новим предметом закупівель. ...

Отже, з огляду на вищенаведений лист, предмет закупівлі по кожному договору, укладеному навіть під час війни, можна вважати новим предметом договору і новим предметом закупівлі.

Ба більше, стосовно аналогічного питання на офіційному сайті Мінекономіки [у відповіді на запит 261/2022](#) було, зокрема, сказано, що предмет закупівлі визначається замовником відповідно до порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Мінекономіки від 15.04.2020 № 708. При цьому **вартість закупівлі визначається на момент її здійснення, виходячи з наявної поточної потреби**. Аналогічної думки дотримується Мінекономіки у відповіді на запит [223/2022](#).

За Способом 1 замовник не «сумує» закупівлі за кодом ДК, а відповідно до вартісних меж кожного окремого договору звітує / не звітує про закупівлю відповідно до Постанови № 169.

Ризики Способу 1. Абзацом 2 підпункту 1 пункту 1 Постанови № 169, зокрема, встановлено, що в разі здійснення закупівель, вартість яких не перевищує 50 тис. гривень, без використання електронної системи закупівель **замовник** не вносить інформацію про такі закупівлі до річного плану та **не оприлюднює** в електронній системі закупівель звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель (див. [алгоритм проведення закупівель до 50 тис. грн без використанням електронної системи під час воєнного стану](#)).

Підпунктом 3 пункту 1 Постанови № 169, зокрема, встановлено, що закупівлі понад 50 тис. грн не включаються до річного плану закупівель. За результатами їх здійснення в електронній системі закупівель **замовник оприлюднює** звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, договір про закупівлю та всі додатки до нього (див. [алгоритм проведення публічних закупівель від 50 тис. грн за Постановою № 169](#)).

Таким чином, замовник, закупаючи за прямими договорами без використання електронної системи закупівель та не «сумуючи» такі закупівлі за ДК, може перетнути межу в 50 тис. грн. За умови трактування контролюючими органами порушення в цій частині уповноважена, службова (посадова) особа замовника може отримати штраф у розмірі 1 700 грн (за повторне порушення протягом року — 3 400 грн) за неоприлюднення або порушення строків оприлюднення інформації про закупівлі.

Спосіб 2. Замовник «сумує» закупівлі за кодом ДК та, керуючись вартісними межами по коду, звітує / не звітує про закупівлю згідно з Постановою № 169

Замовник, керуючись Постановою № 169, проводить закупівлі під час воєнного стану та укладає договори відповідно до наявної потреби, при цьому «сумує» вартості договорів за кодом ДК та (не)оприлюднює інформацію відповідно до загальної вартості за кодом (Таблиця).

Таблиця

Понад 50 тис. грн	До 50 тис. грн. без використання електронної системи закупівель	До 50 тис. грн з використанням електронної системи закупівель
Замовник оприлюднює звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, договір про закупівлю та всі додатки до нього не пізніше ніж через 20 днів з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.	Замовник не оприлюднює в електронній системі закупівель звіт про договір про закупівлю. У зв'язку з цим і договір з додатками також не оприлюднюємо.	Зважаючи на існуючі ризики, які ми описали в статті «Ризики закупівель, що не перевищують 50 тис. грн, з використанням електронної системи» , рекомендуємо здійснювати закупівлі до 50 тис. грн без використання електронної системи закупівель.

Приклад 1: замовник має потребу в паливі, код за ДК 021:2015 — 09130000-9 «Нафта і дистиляти». При цьому замовнику потрібен бензин А-95 та дизельне паливо, і, дотримуючись принципів здійснення публічних закупівель, чи за відсутності можливості закупити обидві позиції в одного постачальника, згідно з нормами Постанови № 169 він укладає договір по бензину на суму 30 тис. грн та дизпаливу на 25 тис. грн. Тобто в сумі по коду 09130000-9 «Нафта і дистиляти» виходить 55 тис. грн, тобто замовнику потрібно оприлюднювати звіт про договір про закупівлю, договір про закупівлю та всі додатки до нього не пізніше ніж через 20 днів з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

Приклад 2: замовник має потребу в паливі, код за ДК 021:2015 — 09130000-9 «Нафта і дистиляти». При цьому замовнику потрібен бензин А-95 на час воєнного стану на 40 тис. грн, і на цю суму він укладає договір без ЕСЗ згідно з Постановою № 169. У зв'язку з тим, що кожного місяця воєнний стан продовжується і замовник чітко не може прорахувати потребу на наступний місяць, він знову купує бензин А-95 та ще виявляється потреба в дизельному паливі на 45 тис. грн, знову по тому ж коду за ДК 021:2015 — 09130000-9 «Нафта і дистиляти». У цьому випадку замовник також вирішив «сумувати» вартості таких

закупівель, оскільки їх загальна сума за однаковими кодами ДК 021:2015 перевищує 50 тис. грн. Тому замовник, відповідно до Постанови № 169, оприлюднює відповідну інформацію та документи не пізніше ніж через 20 днів з дня припинення чи скасування воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях.

Лайфхак: Щоб не заплутатися у різних договорах по єдиному коду ДК та не помилитися у загальній вартості договорів, рекомендуємо вести реєстри таких договорів, наприклад у форматі *excel*. У такому форматі найзручніше автоматично підбивати суму всіх договорів за кожним окремим кодом ДК та відслідковувати, перевищили закупівлі 50 тис. грн чи ні. Примірний варіант реєстру — за [посиланням](#).

Також під час укладання договору відповідно до Постанови № 169 замовникам доцільно обмежити строки виконання договору / виконання зобов'язань за договором періодом воєнного стану. З прикладом формулювання строку дії відповідного договору можна ознайомитися на порталі RADNUK.COM.UA у статті [«Нюанси укладення договорів без використання ЕСЗ у період воєнного стану»](#).

Ризики Способу 2. У разі додавання вартості договорів (з подальшим оприлюдненням звіту та договору з додатками) за кодом ДК відповідальність згідно зі статтею 164-14 не передбачена, проте зважаючи, що оприлюднена інформація буде у відкритому доступі та ворог може використати її у своїх цілях, радимо замовникам дочекатися скасування / припинення воєнного стану і лише тоді звітувати.

Загальний висновок

Хай який спосіб з вищенаведених замовник вибере, рекомендуємо визначити його як єдину позицію, якої замовник має дотримуватися при проведенні закупівель від початку воєнного стану до його припинення / скасування. Оскільки в контролюючих органів можуть виникнути питання, приміром, чому з початку воєнного стану визначали предмет закупівлі в загальному на рік, а потім за потребою кожного разу новий договір як новий предмет закупівлі, або навпаки.

Пам'ятаємо, що кожен день наближає нас до перемоги! Все буде Україна! Більше важливої інформації про закупівлі під час війни читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](#) у розділі [«Воєнний стан»](#).